

УДК 81'373=112.2=161.2

DOI <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.1.6>**Галина МЕЛЕХ**

кандидат філологічних наук, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Тараса Шевченка, 24, м. Дрогобич, Львівська обл., Україна, 82100
ORCID: 0000-0003-3597-7359

Halyna MELEKH

PhD in Philology, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 24, Taras Shevchenko Str., Drohobych, Ukraine, 82100
ORCID: 0000-0003-3597-7359

**ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ МОТИВАТОРІВ
НОМІНАЦІЇ РОСЛИН У НІМЕЦЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ****APPEARANCE AS ONE OF THE MAIN MOTIVATORS OF PLANT
NOMINATION IN GERMAN AND UKRAINIAN LANGUAGES**

Стаття присвячена класифікації та опису мотиваторів рослин у німецькій та українській мовах за ознакою зовнішнього вигляду. Дослідження проведено із врахуванням психоментальних особливостей номенотворчості та етнічної колективної свідомості обох народів.

Усі виокремлені мотиватори умовно поділені на дві групи: об'єктивні фактори – форма окремих частин рослин, та оцінний фактор, тобто суб'єктивні судження про зовнішній вигляд рослин. Основною диференційною ознакою при окресленні зовнішнього вигляду є форма квітки, листка, плода, стебла, кореня тощо.

Основою мотивації у цій групі рослин є порівняння та метафора. Об'єктом метафоризації слугують зооніми та орнітоніми, різноманітні артефакти неживої природи, люди, при залученні назв яких спостерігаємо соціальний фактор типу багач-бідняк тощо. Серед зоонімів найчастіше використані назви kota, зайця, ведмедя, коня, кози, їжака, цапа, барана, а також назви плазунів та комах. Орнітоніми слугують для порівняння окремих частин їхнього тіла з частинами рослин, найчастіше співставляються назви курки та півня.

Важливим компонентом номінації виступають соматизми, це можуть бути назви як частин тіла людини, так і тварини, які стають основою порівняння для коренів, квітів, стебел, суцвіть, листків, плодів чи бутонів. Найчастіше використовуються соматизми голова, нога та око як частини тіла тварини чи людини.

Значущим чинником номінації вважаємо залучення назв кольорів у процес називання, найчастіше використані світлі кольори та відтінки для характеристики квітів, рідше темні для означення коренів чи стебел.

Незважаючи на універсальність фітонімів та наявність одних і тих самих рослин як у німецькій, так і в українській номенклатурі, народні назви побудовані в обидвох мовах на різних мотиваційних основах. Спільним компонентом об'єднана незначна частина досліджуваного матеріалу, припускаємо частково її спільне походження із латинського періоджерела, хоча етимологічні словники фіксують їх як окремі неперекладні народні назви.

Ключові слова: метафора, зоонім, фітонім, номінативний акт, соматизм.

The article deals with the classification and description of motivators of plants in German and Ukrainian languages on the basis of appearance. The research was conducted taking into account the psychomental peculiarities of naming and the ethnic collective consciousness of both peoples.

All the distinguished motivators are conditionally divided into two groups: objective factors – the shape of individual plant parts and evaluative factors, i.e. subjective judgments about the appearance of plants. The main differentiating sign in defining the appearance is the shape of a flower, leaf, fruit, stem, root, etc.

Comparison and metaphor are the basis of motivation in this group of plants. The object of metaphorization is zoonyms and ornithonyms, various artifacts of inanimate nature, people, when using the names of which we observe a social factor such as rich-poor, etc. Among zoonyms, the most commonly used names are cat, hare, bear, horse, goat, hedgehog, goat, ram, as well as names of reptiles and insects. Ornithonyms are used to compare certain parts of their bodies with parts of plants, the names of chicken and rooster are the most often compared.

An important component of the nomination is somatisms, these can be the names of both human and animal body parts that become the basis of comparison for roots, flowers, stems, inflorescences, leaves, fruits or buds. The most commonly used somatisms are head, leg and eye as parts of an animal or human body.

We consider the involvement of color names in the naming process to be a significant factor in the nomination, light colors and shades are most often used to characterize flowers, less often dark colors are used to denote roots or stems.

Despite the universality of phytonyms and the presence of the same plants in both German and Ukrainian nomenclature folk names are created in both languages on different motivational bases. A minor part of the researched material is combined by a common component, we assume its common origin from the original Latin source, although etymological dictionaries record them as separate untranslatable folk names.

Key words: metaphor, zoonym, phytonym, nominative act, somatism.

Постановка проблеми. Трактування природи має як загальнолюдські, так і національні відтінки, марковані специфікою світобачення, умовами та способом життя, релігією, а зрештою і практичними та географічними чинниками. Пізнаючи наявну реальність, фітоніми належать до важливої лінгвістичної складової світогляду людини як вищого рівня її духовного світу [5, 217]. Горнилом творення народних номінацій рослин було, природно, сільське населення, позаяк знаходилося найближче до природи, селяни в більшій мірі співіснували з магією та рослинністю, тому мусіли ідентифікувати різні флорономени, маркуючи у них те, що впадало у вічі, приносило користь чи шкоду, годувало, лікувало тощо. Для аналізу ми обрали один із цих мотивів, а саме зовнішній вигляд рослин, що є актуальним для відновлення все більш зникаючого фонду народноетимологічних назв рослин, а порівняльний аспект дослідження дає нам змогу окреслити світогляд обидвох етносів, розкрити особливості їхніх естетичних смаків через призму номінаційності у сфері ботаніки.

Аналіз останніх досліджень. В українській мові є ціла низка досліджень, присвячених мотиваційним особливостям українських фітонімів, найбільш вагомими працями, в яких проаналізовані народноетимологічні назви є словники Ю. Кобіва та І. Сабодаша. Щодо дослідження німецьких фітонімів на базі народної етимології, слід відзначити праці М. Фішера, П. Зайденштікера. Порівняльного аналізу народних назв рослин на основі німецької та української мов практично не проведено, у чому вбачаємо актуальність запропонованого дослідження. Однією з ключових проблем такого дослідження є виокремлення саме народноетимологічної назви, оскільки в системі ботанічної номенклатури тісно переплетені три сфери номінації: наукова латинь, з якої у мову-реципієнт здійснюється переклад, офіційна номенклатура, сфера народного назовництва.

Мета статті. Метою статті вбачаємо у класифікації та аналізі мотиваторів фітонімів з погляду їх зовнішнього вигляду для відображення психоментальних особливостей номінаційності та етнічної колективної свідомості українського та німецького народу. Поставлену мету зrealізовано через виконання конкретних завдань: 1) дібрати матеріал для дослідження; 2) виокремити мотиватори, що слугують для утворення фітонімів; 3) визначити механізми творення шляхом окреслення продуктивних моделей творення фітонімів; 4) описати та зіставити отримані результати.

Виклад основного матеріалу. Для дослідження ми обрали описові методи, а також прийоми компонентного аналізу. Для порівняння специфіки номінативного акту у порівнюваних мовах застосовано компаративну методіку у поєднанні із статичними даними, які слугують для верифікації отриманих результатів. На перших етапах дослідження застосовано семантичну реконструкцію, яка покликана розкрити первісні мотиви номінації досліджуваних одиниць.

Для аналізу ми обрали лише рослини, утворені на основі народної мотивації, «тому що саме в таких назвах найповніше відображена національно-культурна специфіка, що дає змогу реконструювати етноспецифічні закономірності мислення, на відміну від літературних назв, які в ботанічній номенклатурі найчастіше є запозиченнями або кальками з латинських наукових назв» [1, 125]. Оглядаючи народні назви рослин, ми звертаємо свій погляд у душу народу, яка відкривається точними спостереженнями, іронічно-жартівливими заввагами чи то власними гедоністичними почуттями у формі номінації диких та культивованих рослин. Як універсальна категорія флороназви досліджуваної лексико-мотиваційної групи (під лексико-мотиваційною групою розуміємо тематично окреслену групу лексики (фітоніми), об'єднану на основі певного мотиватора) виявляють в обох мовах спільні мотиваційні ознаки, які, проте, різняться квантитативно. Функціонування народних назв у сучасній мові можна розглядати з двох очок зору: з одного боку це термінологізована лексика з розмитою метафоричністю, з іншого боку вона так і не стала повноцінною науковою ботанічною номенклатурою [4, 36].

До аналізу залучено 364 наукові назви рослин (186 німецьких та 178 українських), яким відповідають 480 народні назви – 218 в німецькій, виокремлені на основі праці П. Зайденштікера [8] та 265 в українській мовах, виокремлених на основі словника І. Сабодаша [2].

Услід за О. Селівановою мотивацію потрактуємо як «наскрізну у процесі творення номінаційної одиниці лінгвопсихоментальну операцію встановлення семантичної й формальної залежності між мотиватором і похідною номінаційною одиницею (мотивованим знаком) на підставі зв'язків різних компонентів структури знань про позначене в етнічній свідомості» [3, с. 401].

На основі виокремленого матеріалу можемо укласти схематичне зображення метафоричних переносів у назвах рослин, які поєднують частину рослини та власне об'єкт метафоризації.

Метафора в окремих випадках може бути нечітко виражена, тоді йдеться про приховану мотивацію, як скажімо у фітонімі *Menschliches Leben*, пронизане червоними нервами листя якого асоціювалось із людським організмом із судинами, наповненими кров'ю, що і стало основою мотивації.

Флоро- та зоономени – одні з найдавніших пластів лексики, тому не дивно, що вони часто використовуються в одному композиті для позначення рослин за різними озна-

ками. Спосіб найменування такого виду рослин – метафора на основі схожості рослини чи її частин з твариною або частинами її тіла. «Котячі назви» часто отримують рослини з опушеними частинами, розгалужене коріння порівнюють із лапкою птахів, повзуче – з плазунами; квіти стають об'єктом порівняння із дзьобом птаха, форма листя – лапа великих тварин чи копито; очі тварин часто позначають парні квіти або ягоди, хвіст – із стеблом, пазури слугують для порівняння із загнутими

Таблиця 1

Схема метафоричних переносів на основі відношення частина рослини – об'єкт метафоризації

Частина рослини	Об'єкт метафоризації	Приклад	Частина рослини	Об'єкт метафоризації	Приклад
1	2	3	4	5	6
квітка	поцілунок	Feenküßchen	листок	меч	Schwertel
	підсвічник	Leuchtenblume		діра	Tausendloch
	труба	Goldtrompete		серце	Herzblatt
	сніг	Junischnee		зуб	Löwenzahn
	кінь	Reiter zu Pferd		монета	Pfeningkraut
	шолом	Helmblume		кіготь	когітник
	рот	Löwenmaul		перо	перичка
	голова	Natterkopf		орел	орляк
	шкарпетка	Sockenblume		пила	пильниця
	монета	Münzkraut		язик	язик лісний
	їжак	Igelkolben		коса	косички
	очі	Froschäuglein		шабля	сабельник
	кучері	царські кудри		рушник	зозуліні рушники
	гребінь	садові півники		лопата	лопатник
	дзвіночок	дзвіночки		капельюх	капельюш
	сокира	сокирки		рот	стулиуст
	галушка	галушник		крило	крило орлине
	тарілка	тарілка		палець	пальчики
	вія	підвія		сокира	сокирки
	сіть	заяча сіль		лапа	Bärenklaue
	метелик	метелики		копито	Копитці
	вежа	крутовежа		серп	Wassersegen
	ріг	рожник		ножиці	Krabbenschere
	сережки	сережник		ложка	Froschlöffel
	птаха	ластовець		вуха	ведмеже вуха
	лапа	Nahnenfuß	стебло	соломина	солом'яник
	шпора	Lerchensporn		свічка	свічарник
	шапка	Eisenhut		шия	Halskraut
	черевик	Frauenschuh		кишка	Hühnerdarm
	меч	Schwertlilie		луска	Schuppenwurz
	пальто	Frauenmantel		нитка	Teichfaden
	кубок	Märzenbecher		нога	тонконіг
	дзьоб	Reihenschnabel		тика	натичник
	вінок	Вінець		вуж	ужовник
	серце	Flammendes Herz		хвіст	котячий хвіст
		Schusternagel		роги	баранячі роги
	ніготь	Mausohr		віник	віниччя
	вуха	зірочки			
	зірка				

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6	
плід	яблуко	Stechapfel	корінь	лапа	сорочі лапки	
	ніготь	Nägelchen		веретено	веретень	
	дзьоб	Reihenschnabel		волосина	Haarwurz	
	щітка	Borstel		меч	Schwertwurz	
	сережки	вовчі сережки		яблуко	Goldapfel	
	перлини	перлоягоди		змія	Schlangenknoeterich	
	зуб	кінський зуб		гніздо	Vogel-Nestwurz	
	равлик	равлинник		кишки	Hühnerdarm	
	їжак	їжача голова		рука	Glückshändchen	
	сльози	курячі сльози		яйця	попові яйця	
	черевички	зозуліні черевички		борода	козяча борода	
		заячі вушка		батіг	батіг	
	вуха	мішочки	суцвіття	руно	Schafgarbe	
	мішок	гребінець		волосся	Haarsprang	
	гребінь	гадечі жала		голова	Wiesenkopf	
	жало	серпоріз		кетяг	кетяхи	
	серп	батожок		мітла	метлюг	
	батіг	Pfeffenhüttchen		хвіст	мушка	
	капельюх	Hellerkraut		свічка	свічечки польові	
	монета	чашки		гребінь	болотний півник	
	чашка	Gabelkraut		ключі	ключник	
	виделка	Herzkraut		кучері	чорнокудренник	
	серце	котові яйця		шапка	шапошник	
	яйце	лісові кулі		м'яч	м'яч	
	куля					
насіння	шолом	Helmkraut		колос	муха	мушка житна
	монета	Pfenninkraut		бич	бичованець	
	воші	Krautgartenläuse		гребінь	гребінник	
	нігті	нагідки				
	перли	перлівка				
	очі	мишачі очі				
	павуки	пауки				

плодами тощо. Найчастіше серед зоонімів експлуатовано образ kota – 8 разів, вовк (7), заєць (6), ведмідь, кінь, їжак, цап, баран, коза (по 5), миша, віл (по 4), лев (3), собака, корова, олень (по 2), вепр, вівця, свиня, куниця, косуля, лис, осел (по 1). Серед орнітонімів переважають: півень – 12 разів, курка (11), лелека (5), сокола, зозуля (по 4), орел, гуска, чапля (по 3), ластівка, ворона, голуб (по 2), качка, пава, удод, жайворонок (по 1). У цій групі представлені також плазуни (вуж – 4 рази, змія, гадина, жаба – по 3, черв'як – 1) та комахи (муха – 3 рази, павук, комар – по 1).

Часто зооніми чи орнітони поєднані у назві рослин із соматизмами. Найчастішим соматизмом є голова (*тисячаголовець*, *Kopfblume*) – 17 слововживань, нога (*стонога*, *Hühnerfuß*) – 14, око (*котяче око*, *Hühnerauglein*) – 11, лапи (*котячі лапки*, *Bärenklaue*) – 9, ніготь (*кігтики*, *Nägelchen*) – 8, вухо (*ведмеже вушко*, *Hasenohr*) – 6, інші соматизми представлені у незначних кількостях, зокрема

пальці, кігті, зуб, дзьоб, шия, кишка, рот (уста, писок), ребро, язик, ніс, крило, губа, роги, хвіст. Поодинокими назвами представлені також волосисті частини тіла: *козяча борода*, *Haarwurz*, *нідвія*.

Серед групи рослин, утворених за мотивом зовнішнього вигляду, можемо виокремити такий мотиватор як предмети гардеробу: головні убори – *Eisenhut*, *Pfaffenhüttchen*, *Sturmhut*, *Schlafmützchen*, *Narrenkappe*, *Türbenbund*, *шаночник*, *капельюх*; взуття – *Frauenschuh*, *Hosen und Schuhe*, *удомів чобит*, *черевички*, *черепашині черевички*, *зозуліні черевички*; одяг – *Frauenmantel*, *Sockenblume*; прикраси – *вовчі сережки*, *сережник*, *коралина*, *перстенець*. Крім того ми зафіксували інші побутові речі, які лягли в основу номінації фітонімів, зокрема: посуд – *чашки*, *тарілка*, *збаночки*, *Märzenbecher*, *Essigkrügle*, *Tschokoladenbecherchen*, *Gabelkraut*, *Froschlöffel*, *Märzenbecher*; інструменти – *сокирки*, *вильця*, *пилочник*, *лопатник*, *іголка*, *грабельки*, *серпо-*

pis, веретень, Wassersegen, Sichelkraut, Krab-benschere; зброя – **сабельник, Schwertlilien, Rittersporn, Helmkraut, Pfeilkraut**; музичні інструменти – *сопілка, Goldtrompete*; гроші – *Hellerkraut, Pfeningkraut, Münzkraut* та інші.

Категорія зовнішнього вигляду оперує такою кольоровою палітрою: жовтий/золотий (*золота верба, жовтяки, Goldtrompete*) – 23, синій/голубий (*голубець, синець, Blaugras*) – 19, білий (*білолоз*) – 13, чорний (*чорнолоз, Schwarzauge*) – 8, червоний (*краснолоз*) – 5, сірий/срібний (*сіроголоватень, Silberblatt*) – 5, рудий (*рудяк*) – 3, зелений (*зеленець, Jungfer im Grünen*) – 2, багряний (*багрина*) – 2, коричневий (*Braunwurz*) – 1. Більшість із них характеризують колір квітів, темні кольори – колір коренів та гілля, зелений – листя. Опираючись на етимологічні дані, ми відшукали мотиватори-кольори з прихованою мотивацією, на які вказують інші мотиватори з аналогічним кольором: *Gänseblümchen* (жовта серединка схожа на гусеня), *Soldatenblume, Franzose* (голубий колір квітки схожий на уніформу), *Junischnee, заяча сіль, мучинець* (білий цвіт), *Dotterblume, яєчня* (жовта квітка), *Fleischblume* (рожева квітка), *Krähenbeere, Tintenbeere, воронець* (чорна ягода), *Schachblume* (чорно-біла квітка), *Blutblume, криватець, Rübinchen, ракові шийки* (червоний цвіт), *півники* (червона квітка як гребінь півня), *огонь-трава, буряки* (колір стебла), *лисички* (колір суцвіття), *молочник, сметанник* (білий листок).

Прислужилися також для номінації рослин і числівники. У групі фітонімів за зовнішнім виглядом це часто фактичні цифри, пов'язані з кількістю пелюсток, колосків, ягід на рослині (*шестак, четвертак, троян, п'ятаківці, семиколінник, одностеблиця, Einbeere*), хоча є і умовні, які вказують на велику кількість і використовують для цього числівники сто та тисяча (*стонога, стоголовник, стоколінець, тисяча голів*).

Образ людини у її різному соціальному, родинному чи іншому статусі наші предки теж використовували для утворення флороназв, а саме: *легінь, богач, кучерявий мацько, нечесані панночки, королів цвіт, кручені паничі, кавалерчики, жидик, чоловічки, борець, гінець, косарі, боярин, братчики, мати-й-мачуха, Nackende Hure, Franzose, Haariger Mann, Nackte Jungfer, Braut in Haaren, Gretchen im Busch, Jungfer im Grünen, Ungleiche Schwestern, Stiefmütterchen*.

Особливою ознакою у цій групі номенів є оцінний елемент, який класифікує рослину як цінну, особливо красиву, використовуючи у своїй назві компоненти, які надають їй

певної «елітарності», зокрема: назви певних соціальних станів: *Königskerze, Kaiserkrone, царські кудри, кручені паничі, царська свіча, боярин*; власна оцінка: *красотка, дівчача краса, страхопуд, обридник*. Окремо зазначимо такий соціальний мотив як «рослина, що росте у панському саду»: *ружа панська, панська трава, панова*, притаманний лише українським фітонімам.

Ботанічній терміносистемі в значній мірі притаманні родо-видові відношення, оскільки це система номенклатури з доволі чітким согіпонічним підпорядкуванням. Гіперонімічні відношення пов'язують слово, що позначає рід сутностей або явищ зі словами, які позначають види, що виділяються в рамках цього роду [6, 345]. Як приклад таких зв'язків можемо подати такий ряд як *болотні півники, лісові півники, садові півники*, де півники є гіперонімом, а мотив місця проростання виступає гіпонімом.

Структурно фітоніми досліджуваної групи в обидвох мовах поділені нерівномірно. У німецькій мові абсолютна більшість (85%) – це двокомпонентні лексеми (*Fingerkraut*), лише 14 назв представляють однокореневі фітоніми (*Schnüren*), 9 слів – це сполучення прикметника та іменника (*Nackende Hure*), 6 номенів утворені за формулою іменник + прийменник чи сполучник + іменник (*Pferd und Wagen, Jungfern im Grün*) та 4 слова утворені на базі трьох основ (*Fingerhutblume*). Така структура типова для німецьких іменників, поєднання двох чи більше основ у композит чи словосполученні сприяє уточненню мотивації та чіткіше передає ставлення народу до конкретного фітоніма. Деяко по-іншому структуровані фітоніми в українській мові: 50 слів – поєднання двох основ у композиті (*перлягоди*), решта номенів порівну поділені на словосполучення іменника з прикметником (*золотий дощ*) та однокореневі лексеми, на 90% утворені методом суфіксації (*мучинець*). Ширші можливості суфіксації дозволяють утворювати на основі одного кореня лексеми з багатьма дериваційними можливостями. Складні назви рослин використовують порівняння з іншими рослинами, підкреслюють такі властивості як колір, місце в культурі та природі, походження, терапевтичне чи наукове застосування [7, 64].

Співставляючи результати вибірки, можемо зробити такі порівняння: лише 64 ботанічні номені мають у досліджуваній групі фітонімів народні назви в обидвох мовах. Серед них спільний мотив номінації мають такі фітоназви: *ластовець – Schwalbenwurz, напальчик – Fingerhut, перстач – Fin-*

gerkraut, царська свіча – *Königskerze*, котячі лапки – *Katzenpfötchen*, ряст порожнистий – *Hohlwurz*, журавець – *Storchnabel*, золотий дощ – *Goldregen*, стрілиця – *Pfeilkraut*, водяні зірки – *Wasserstern*, кривця – *Blutblume*, безлист – *Ohnblatt*, золотушник – *Goldrute*, етимологічні словники подають ці фітоніми не як кальки, а як такі, що утворені на народній основі.

Висновки. Народні назви створювались на основі найбільш яскравих особливостей рослин, незважаючи при цьому на її місце у ботанічній системі. Таким чином у флороназвах на народній основі відображена прагерманська чи праслов'янська сутність, притаманна лише німецькому чи українському етносу відповідно. Взаємозв'язок фітонімного та зоонімного коду, об'єктивованого у назвах рослин, цілком закономірний з огляду на те, що обидві групи лексики належать до найдавнішого лексичного пласту будь-якої мови. Важливим компонентом номінації виступають соматизми, це можуть бути назви як частин тіла людини, так і тварин, які стають основою порівняння для квітів, листків, стебел, плодів, коренів, насіння.

Широко представлені у назвах рослин також різноманітні побутові предмети, зокрема одяг, посуд, зброя тощо.

Кольорова палітра у системі флоронімації презентована основними кольорами: білий асоціюється з чистотою цвіту, червоний та жовтий з яскравістю квітки, чорний з отруйністю рослини. Поряд з кольорами для окреслення конкретної кількості чи узагальненого поняття великої кількості застосовані також числівники. Подекуди для номінування ботанічних лексем в обидвох мовах використані образи людини для позначення особливості фітономена, морфологічних особливостей рослини, суб'єктивної оцінки.

Загалом незначна частина виокремленої лексики має відповідники в обох мовах, це пояснюємо різними світоглядними та естетичними етнічними особливостями, частковою лакунарністю через природне середовище проростання рослин тощо.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у вивченні інших мотивів утворення фітонімів, а саме мотиватор-дистингтив, властивості рослин та топонімічний принцип номінації.

Література:

1. Кузєбна В.В., Усик Л. М. Когнітивно-онимасіологічна реконструкція оцінних мотиваторів тактильних відчуттів у назвах лікарських рослин у німецькій та англійській мовах. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. Том 31 (70). № 2. Ч. 3. С. 124–130.
2. Сабодош І. Історія української ботанічної лексики (XIX-початку XX ст.). Київ : Наукова думка, 2014. 600 с.
3. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
4. Сірук О.Б., Держанський І.О. Заячі назви в болгарській і українській народній ботаніці. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика*. 2014. Вип. 25. С. 34–39.
5. Тихоша В. І. Народні назви фітонімів в українській мові. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. Вип. 30. С. 215–219.
6. Шиян Н.Ю. Гіперо-гіпонімічні відношення термінів (на матеріалі термінів біології сучасної англійської мови). *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки»*. 2020. № 1(19). С. 344–351.
7. Schön Jh. H. Herkunft der gebräuchlichsten Pflanzennamen. Osterhofen : MaxErdl GmbH, 1994. 220 S.
8. Seidensticker P. Pflanzennamen: Überlieferung – Forschungsprobleme – Studien. Stuttgart, 1999. 102 S.

References:

1. Kuzebna V.V. & Usyk L. M. (2020). Kohnityvno-onomasiolohichna rekonstruktsiia otsinnykh motyvatoriv taktylnykh vidchuttiv u nazvakh likarskykh roslyn u nimetskii ta anhliiskii movakh. [A cognitive onomasiological reconstruction of evaluative motivators of tactile sensations in the names of medicinal plants in German and English]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii – Scientific Notes of Vernadsky Kyiv Polytechnic National University. Series: Philology. Social communications*. Vol. 31, 2, 124–130 [in Ukrainian].
2. Sabadosh I. (2014). *Istoriia ukrainskoi botanichnoi leksyky (XIX-pochatku XX st.) [History of the Ukrainian botanical vocabulary (nineteenth and early twentieth centuries)]*. Kyiv : Naukova dumka [in Ukrainian].
3. Selivanova O. (2006). *Suchasna linhvistyka: terminolohichna entsyklopediia [Modern linguistics: a terminological encyclopaedia]*. Poltava : Dovkillia-K [in Ukrainian].
4. Siruk O.B. & Derzhanskyi I.O. (2014). Zaiachi nazvy v bolharskii i ukrainskii narodnii botanitsi [Hare names in Bulgarian and Ukrainian folk botany.]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa*

Shevchenka. Literaturoznavstvo. Movoznavstvo. Folklorystyka. – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary studies. Linguistics. Folklore studies. Issue. 25. 34–39 [in Ukrainian].

5. Tykhosha V. I. (2019). Narodni nazvy fitonimiv v ukrainskii movi [Folk names of phytonyms in Ukrainian]. *Naukovi zapysky Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. – Scientific Notes of the International Humanitarian University. Issue. 30. 215–219 [in Ukrainian].*

6. Shyian N.Iu. (2020). Hipero-hiponimichni vidnoshennia terminiv (na materialy terminiv biolohii suchasnoi anhliiskoi movy) [Hyper-hyponymic relations of terms (on the basis of biology terms in modern English)]. *Visnyk universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriiia «Filolohichni nauky». – Bulletin of Alfred Nobel University. Series Philological sciences, 1. 344–351 [in Ukrainian].*

7. Schön Jh. H. (1994). *Herkunft der gebräuchlichsten Pflanzennamen [Origin of the most common plant names]. Osterhofen : MaxErdl GmbH [in German].*

8. Seidensticker P. (1999). *Pflanzennamen: Überlieferung – Forschungsprobleme – Studien [Plant Names: Tradition – Research Problems – Studies]. Stuttgart [in German].*